

CLEMENS III PAPA

NOTITIA

(Mansi, *Concil.*, tom. XXII, pag. 513)

Clemens, hujus nominis tertius, patria Romanus, qui Paulinus antea nominabatur, ex cardinale Prænestino anno Domini millesimo centesimo octuagesimo octavo, sub Friderico imperatore, octavo Idus Januarii pontifex factus est. Qui statim indictam a prædecessore expeditionem ad Terram Sanctam promovere, eamque ad effectum ducere laboravit, et indulgentiam confirmavit, statuens quod quicumque ea de causa sacram crucem susceperit, de omnibus peccatis, de quibus poenitens confessus fuerit, auctoritate Dei et sanctorum apostolorum Petri et Pauli esset liber et absolutus. — Hæc Rogerus recensens etiam pro Terra Sancta recuperanda certam formulam precum ab eodem pontifice per singulos dies præscriptam. Cum senatu Romano conditionibus satis iniquis concordia inita, Romam rediit. Inde missis legationibus ad reges Franciæ et Angliæ bello dissidentes, cogitationem omnem ad recuperandam Terram Sanctam convertit, cum præsertim Saladinus omnem Antiochiæ principatum occupasset. Imperator et Christiani principes, ejus piis conatibus assentientes, arma arripuerunt, ac ipsum imperatorem magno exercitu præeuntem, Franciæ atque Angliæ reges, Burgundiæ dux, cum Venetis Pisani, aliique quamplurimi subsecuti fuerunt. Eo tempore Guillelmus Siciliæ rex absque liberis morte sublatus est. Sed Tancredus, ejusdem Guillelmi consanguineus, vindicans sibi regnum, bellum civile conflagavit. Ad quem pellendum Henricus rex ob Constantiam uxorem suam hærejem regni proximiorum in Italiam exercitum misit. Cumque plurima damna rebellibus intulisset, re adhuc infecta reversus est in Germaniam. Pontifex Tancredo favens, ei investituram regni dedit. NEUBRIGENSIS.

Exinde ad reformationem ecclesiasticam conversus, monasterium Sancti Laurentii extra moenia ædificavit, palatium Lateranense reparavit. His paulo post confectis, quarto Idus Aprilis obiit, et sepultus est Romæ in ecclesia Lateranensi, anno Domini millesimo centesimo nonagesimo primo, cum Ecclesiam tribus annis, tribus mensibus, et quatuor diebus gubernasset. Hujus etiam temporibus Fridericus imperator post immensos superatos labores in Terræ Sanctæ expeditione, post victum in prælio Soldanum Iconii, peragrans partes inferiores Armeniæ, in Caleph flumine, rapido cursu undarum ejus absorptus interiit; et successit ejus filius Henricus jamdiu ante hæc tempora in regem Germaniæ assumptus.

NOTITIA DIPLOMATICA.

(Philippus JAFFÉ, *Regesta pontif. Rom.*, p. 869.)

Primis Clementis III epistolis diplomatibusque brevioribus (a d. 5 Jan. ad 26 Jan. 1188) addita indictio est; sed jam die 16 Febr. 1188 incæperunt soli pontificatus anni apponi, id quod antea non usitatum fuerat.

In ejus bullis legitur sententia hæc: DOCE ME, DOMINE, FACERE VOLUNTATEM TUAM.

Subscripserunt:

Ep. Albanensis.	Albinus.	a 12 Jun.	1189 ad 21 Jun.	1190
» Ostiensis et Velletrensis.	Theobaldus.	a 23 Dec.	1187 ad 23 Oct.	1188
	Octavianus.	a 12 Jun.	1189 ad 21 Jun.	1190
» Portuensis et S. Rufinæ.	Bobo.	a 12 Jun.	1189 ad 26 Jun.	1189
	Klr.	d. 12 Sept.	1189	
Tit. S. Clementis cardinalis et Tuscanensis episcopus.	Joannes.	a 12 Jun.	1189 ad 21 Jun.	1190
Pr. card. tit. S. Anastasiæ.	Bobo.	a 28 Mart.	1188 ad 20 Apr.	1189
» » » XII Apostolorum.	Pandulfus.	a 6 Mai.	1188 ad 12 Jun.	1189
» » » S. Cæciliæ.	Petrus.	a 2 Jun.	1188 ad 21 Jun.	1190
» » » S. Clementis.	Petrus.	a 16 Mars.	1188 ad 28 Oct.	1188
» » » S. Mariæ trans Tiberim tit. Calixti.	Laborans.	a 23 Dec.	1187 ad 26 Jun.	1189
» » » S. Crucis in Jerusalem.	Abinus.	a 25 Febr.	1188 ad 20 Apr.	1189
» » » S. Laurentii in Damaso.	Petrus.	a 28 Oct.	1188 ad 21 Jun.	1190
» » » SS. Joannis et Pauli tit. Pa-				